

DE KERK ALS TENT

Oktober 2021 is onze Kerk, op verzoek van paus Franciscus, wereldwijd het zogenaamde synodale proces begonnen. Synode betekent letterlijk *samen op weg*. De paus vraagt ons om, in de kracht van Gods Geest, samen na te denken over de toekomst van onze geloofsgemeenschap. Hoe kunnen wij, in een tijd van individualisme, werkelijk gemeenschap zijn rondom Christus? Hoe kunnen wij de verantwoordelijkheid van ons doopsel gestalte geven in de wereld van vandaag? Hoe kunnen wij onze missionaire opdracht inhoud geven?

Webinar

Begin deze maand organiseerde ons bisdom, in samenwerking met de Konferentie Nederlandse Religieuzen en het Netwerk van Katholieke Vrouwen, een webinar. Centraal stond de tekst voor de tweede en continentale fase van het synodale proces, recent gepubliceerd onder de titel *Ver-groot de ruimte van uw tent*. Na

een vesper in de kathedraal was professor Myriam Wijlens de hoofdspreker. Zij is hoogleraar kerkrecht in Erfurt maar ook nauw betrokken bij het synodese secretariaat in Rome. Als bisschop heb ik een reactie gegeven, mede gevoed door bijeenkomsten van de Dekenvergadering, de Priesterraad en onze Lekenraad.

Tent

Voor de Kerk worden in de Bijbel meerdere metaforen gebruikt. Ik denk aan de Kerk als lichaam en als tempel. De tent roept meerdere associaties op. Wij kunnen denken aan de tent van samenkomst die het joodse volk vergezelde op zijn tocht naar het beloofde land. In het midden van die tent staat het tabernakel als symbool van de aanwezigheid van de Heer. Zo vormen wij ook vandaag een geloofsgemeenschap rondom Hem. Maar de Kerk als tent suggereert ook dynamiek en beweging. Een woning waar wij bescherming kunnen vinden maar ook openheid. Het vergroten van de tent maakt het mogelijk dat nieuwe mensen kunnen worden opgenomen uit alle volkeren, rassen en talen met Christus als het lichtend centrum.

Christocratie

Tijdens de ontmoeting van de Nederlandse bisschoppen benadrukte de paus dat het synodale proces wat anders is dan democratie of een dialoog in een parlement. Het is allereerst een

proces dat wordt geleid door de Heilige Geest. Met andere woorden: het gaat niet om democratie maar om christocratie. Wat zegt Christus door de Geest tot ons vandaag. In onze Lekenraad kwamen twee thema's sterk naar voren. Allereerst de waardigheid van alle gedoopten. Met een toespitsing op de versterking van de positie van vrouwen en jongeren binnen onze Kerk. Maar ook het belang van oecumene en interreligieuze dialoog. Juist voor paus Franciscus zijn dat uitermate belangrijke thema's. Oecumenische inzet heeft immers alles te maken met het verlangen van Christus dat al zijn volgelingen leven in onderlinge eenheid. En de dialoog tussen de godsdiensten promoot de paus in het belang van de wereldvrede en de broederlijkheid tussen alle mensen. Alle pogingen om geweld en haat te rechtvaardigen in naam van God moeten krachtig worden weersproken.

Spanningen

Wij raken hier thema's die, voor zover ik kan zien, ook leiden tot spanningen. Een deel van onze vrouwen en jongeren is boos over gevoelde achterstelling binnen de Kerk. En een deel van de priesters en het bredere kerkvolk vreest dat het synodale proces zal leiden tot aanpassing van de leer van de Kerk. Dialoog kan dan schuren. Alleen als er een veilige kerkelijke context is, kan de boosheid en de vrees op een vruchtbare wijze worden gedeeld. Dan beschiet men elkaar

niet vanuit loopgraven. Als katholieken leven wij in een boeiende maar ook spannende tijd. Gaat het ons lukken om wederzijdse verkettering te overstijgen en in dialoog te blijven? Laten wij elkaar ontmoeten als broeders en zusters in het gelovige besef dat Christus op ieder van ons zijn hand heeft gelegd. Als Christus ons heeft aanvaard, wie zijn wij dan dat wij elkaar niet van harte aanvaarden.

Mgr. dr. Gerard de Korte

Agenda

(n.b. ma-vr 8.30 uur Eucharistie in de kathedraal tenzij anders vermeld)

januari

- 1 **Nieuwjaar**
Eucharistie in de kathedraal
- 3 opname Dag van het Jodendom, Tilburg
- 5 10.00 stafvergadering
- 8 Eucharistie, kathedraal
Middag: Driekoningenviering met kinderen, kathedraal
- 9 11.00 permanente raad
- 10 DPO
- 12 10.00 stafvergadering
14.00 benoemingencommissie
- 13 bezoek aan de Hooge Berkt
- 15 Eucharistie
- 16 19.00 vesper kathedraal en oecumenelezing Grote Kerk
- 17 11.00 bisschoppenvergadering
- 18 11.00 bespreking Justice and Peace
- 19 10.00 stafvergadering
- 20 10.00 Bossche Gesprekskring
- 22 Eucharistie
- 24 14.30 bezoek archief, 's-Hertogenbosch
- 25 leeskring over Paulus
- 26 10.00 stafvergadering
- 29 Eucharistie

Benoemingen/ontslagen

De eerwaarde heer drs.

P.A.G.M. Pot te Zwolle: per 1 december 2022 benoeming tot diaken van de parochie H.H. Cosmas en Damianus te Groesbeek.

De zeereerwaarde heer **W.J. Kalb** te Nuenen: per 1 december 2022 eervol ontslag als geestelijk adviseur van de KBO-Brabant.

In memoriam

Op 22 november 2022 is te Tilburg overleden de zeereerwaarde heer **Franciscus Carolus Maria van Hirtum**, emeritus-pastor van het Catharinaziekenhuis te Eindhoven.

De zeereerwaarde heer Van Hirtum is geboren in Valkenswaard op 8 oktober 1941 en tot priester van het bisdom van 's-Hertogenbosch gewijd op 4 juni 1966. Zijn eerste benoeming in het bisdom van 's-Hertogenbosch was als kapelaan van de parochie H. Lambertus te Drunen van 1966 tot 1970. Vervolgens was hij werkzaam als nationaal aalmoezenier van de Fraterniteiten van Charles de Foucauld in Nederland.

Per 1 juni 1986 werd hij benoemd tot pastor van het Catharinaziekenhuis te Eindhoven uit welke functie hem wegens emeritaat per 1 oktober 2001 eervol ontslag is verleend.

Op 30 november 2022 is te Weert overleden de eerwaarde heer **Petrus Franciscus Josephus Lemmers**, emeritus diaken van de parochie Heilige Brigida te Geldrop.

Diaken Lemmers is geboren op 28 maart 1934 en tot permanent diaken van het bisdom van 's-Hertogenbosch gewijd op 29 september 1990.

In het bisdom van 's-Hertogenbosch was hij van als diaken achtereenvolgens werkzaam in de parochie Sint Martinus en Sint Jan te Heeze (1990-1994) en de parochie Heilige Martinus te Valkenswaard-Dommelen (1995-2000).

Per 15 december 2000 werd hij benoemd tot diaken van de parochie Heilige Brigida te Geldrop uit welke functie hem per 22 april 2002 wegens emeritaat eervol ontslag werd verleend.

Mogen zij rusten in vrede!

De thuisgevers

Nederland kampt met een opvangcrisis van statushouders (erkende vluchtelingen). De organisatie 'De Thuisgevers' is een initiatief waarin samen met kerken en andere maatschappelijke organisaties wordt gezocht naar mogelijke huisvestingsplekken. Dat is geen gemakkelijke opgave. De Thuisgevers zoeken naar (tijdelijk) onderkomen voor statushouders.

Vanuit het bisdom zijn de besturen van parochies en PCI-en opgeroepen om ook te kijken of er ruimte voor huisvesting te vinden is, die beschikbaar gesteld kan worden aan statushouders. En wellicht heeft u ook nog een idee! De Thuisgevers geven aan zich te richten op kwalitatief hoogwaardige huisvesting waaronder verstaan wordt: een eigen entree, privacy, eigen kookgelegenheid en sanitair. Via De Thuisgevers kan ook worden gezorgd voor aanvullende sociale

begeleiding. Meer informatie over het initiatief is te vinden op de website:

<https://dethuisgevers.nl>

Eerder dit jaar vroegen de Nederlandse Bisschoppen aandacht voor hulp aan vluchtelingen in Nederland. In deze brief werd ook benadrukt dat gastvrijheid vele vormen kent. Statushouders zijn onze medemensen die een leven opbouwen in Nederland. Het hebben van oprechte aandacht, gesprek en belangstelling is wezenlijk in het betonen van naastenliefde. Elkaar ontmoeten is hierbij cruciaal. Dit kan tijdens vieringen en daarbuiten. In de afgelopen jaren zijn prachtige initiatieven ontstaan! Laten we uit deze voorbeelden putten om te kijken wat nu mogelijk is. We hopen en bidden dat we deze Kerst kunnen zeggen dat er voor hen wél plaats is in de herberg!

Ga mee naar Ameland!

Om alvast de smaak te pakken te krijgen voor de WJD (het grootste jongerenevenement ter wereld) in Lissabon, organiseert Jong Katholiek van 27-29 januari 2023 WJD@Home. Een 'mini-Wereldjongerendagen' op Ameland, voor jongeren van 15-30 jaar. WJD@Home, inmiddels een beproefd concept en een event met een gevestigde naam binnen het landelijke Katholieke jongerenwerk, biedt aan jongeren een mooie setting om elkaar te ontmoeten, om samen het katholieke geloof te vieren. Ze blikken bovendien vooruit naar het grootste jongerenevenement ter wereld, namelijk dé Wereldjongerendagen, in Lissabon (1-6 augustus 2023).

De laatste keer dat de WJD@Home op Ameland werd gehouden was 29 april t/m 1 mei 2022. Ruim honderd jongeren

kwamen daar toen samen. Er werd onder meer gebeden voor alle jongeren die naar de Wereldjongerendagen 2023 in Lissabon willen gaan, "om gesterkt te worden door hun ontmoeting met jongeren van over de hele wereld en de ontmoeting met paus Franciscus". Van de bisschoppen waren Mgr. Van den Hende van bisdom Rotterdam, Mgr. Van den Hout van bisdom Groningen-Leeuwarden en Mgr. Mutsaerts van bisdom 's Hertogenbosch aanwezig.

Omdat de deelnemende jongeren tijdens WJD@Home nieuwe vrienden maken en oude bekenden weerzien, is het de perfecte opstap naar de Wereldjongerendagen in 2023 in Portugal. Er is catechese van de bisschoppen, eucharistievieringen, een avond van barmhartigheid en er staan inhoudelijke en creatieve workshops op het programma.

De WJD@Home 2023 wordt georganiseerd onder de vlag van Jong Katholiek. De organisatie hoopt dat opnieuw veel jongeren zich zullen aanmelden voor het weekend op Ameland.

Reis naar en van WJD@home

Op 27 januari 18.00 en 20.00 uur vertrekt de boot vanuit Holwerd naar Ameland.

Op 29 januari arriveert rond

18.15 uur de boot vanuit Ameland op het vasteland, in Holwerd.

Er zal vanuit diverse plaatsen in het land busvervoer worden georganiseerd naar de vertrekplaats van de boot naar Ameland, zodat iedereen op 27 januari op tijd bij de boot is. Concreet informatie daarover zal zo spoedig mogelijk worden bekendgemaakt via: www.wjd.nl/wjdhome en via de socialmediakanalen van de Wereldjongerendagen 2023.

Aanmelding en kosten

Aanmelding is mogelijk tot 16 januari 2023 en loopt via www.wjd.nl/wjdhome.

Leeftijd: jongeren van 15 tot en met 30 jaar.

Kosten: € 85,- per persoon.

Kijk voor meer informatie over de WJD in Lissabon ook op: www.wjd.nl

De wonderlijke 7

een ontdekkingsreis

Twee jaar zijn we als familiepastoraat met parochies en gezinnen op bedevaart geweest. Eerst naar Maria in Den Bosch, vervolgens naar Peerke Donders in Tilburg. Komend jaar gaan we weer op reis, maar nu... op ontdekkingsreis. We gaan op zoek naar de wonderlijke 7!

Wonderlijk genoeg start onze zoektocht in museumpark Orientalis, in de Heilig Landstichting bij Nijmegen. Veel mensen gingen daar op bedevaart om het land waar Jezus leefde te bezoeken zonder daarvoor een gevaarlijke reis te hoeven ondernemen. Onze zoektocht eindigt in de Cenekelkerk bij het museumpark, een onderdeel van het 'Grootste Museum van Nederland'. Deze 'best kept secret' locaties van

ons bisdom zijn die dag ons speelterrein.

Wie zijn toch die wonderlijke 7? Dat gaan we natuurlijk nog niet verklappen. Ze zitten in de schatkist van onze Kerk. We staan met onze neus boven op hoe ze zijn ontstaan. En we zullen merken dat ze echt met ons eigen leven te maken hebben. Tijdens de reis valt er weer van alles te proeven, uit te proberen, knutselen, oplossen, zingen, dansen en misschien zelfs te zweven!

Een hele dag in het park om elkaar te ontmoeten en tegelijk te groeien in deze wonderlijke 7. In januari volgt uitgebreidere informatie. Voor nu mag in de (parochie)agenda: Zaterdag 1 juli 2023 van 9.30 u tot 16.00 u: Op zoek naar de Wonderlijke 7 in de Heilig Landstichting. Welkom, we hebben er zin in!

familiepastoraat

Sponsor de WJD

Zoals u - ongetwijfeld - weet, vinden komende zomer de Wereldjongerendagen plaats in Lissabon! Met Jong Bisdom Den Bosch organiseren we een 16-daagse busreis daar naartoe, via prachtige tussenstops in Taizé, Barcelona en Toledo. Een inspirerende reis en tegelijkertijd proeven aan verschillende manieren van 'katholiek/christen' zijn. Op een bezinnende heuvel waar, week in week uit, jongeren samenkomen (Taizé) naar een wereldse stad als Barcelona, om vervolgens naar Toledo te reizen waar drie wereldreligies voel- en zichtbaar aanwezig zijn. Met uiteindelijk de Wereldjongerendagen in Lissabon: het absolute hoogtepunt natuurlijk! Bovendien brengen we op de terugweg nog een flitsbezoek aan Fatima.

De voorbereidingen hiervoor vorderen en ondertussen is alle informatie (voor deelnemers) bekend, waaronder ook de reissom (zie hiervoor: Wereldjongerendagen 2023 - Bisdom van 's-Hertogenbosch:

www.bisdomdenbosch.nl) De reissom voor jongeren (ruim € 1100,-) zal niet zomaar door iedereen opgehoest kunnen worden, daarom organiseren we op verschillende manieren sponsor momenten voor jongeren die met ons mee gaan reizen. In de eerste plaats faciliteren wij meereizende jongeren en helpen hen op weg om eigen sponsorgeld bij elkaar te krijgen. Een ander onderdeel is echter bisdombreed: we verkopen WJD kaarsen 😊! De meeropbrengst hiervan wordt verdeeld onder jongeren die met ons meereizen.

Kaarsen zijn heel tijdloos en ze kunnen altijd van pas komen. Als u ook één, twee, drie of meer WJD Kaarsen wilt kopen kunt u die bestellen bij:

jongeren@bisdomdenbosch.nl.

Het geeft licht in de duisternis (leuk voor deze donkere dagen), u bent verbonden met de jongeren (als zij op reis zijn) en u helpt daarmee onze jongeren op weg.

Eén WJD kaars kost € 6,- en ze zijn bij het bisdomkantoor af te halen (zowel content betalen als via QR-code is mogelijk).

Als u de kaars(en) opgestuurd wilt hebben dan komen daar natuurlijk nog wel portokosten bij.

Alvast hartelijk dank voor uw steun.

Gerardusfonds

Bisschop de Korte steunt graag diaconale en oecumenische projecten.

In dat kader is het **Gerardusfonds** opgericht.

Als u de bisschop wilt steunen, kunt u een gift overmaken.

Uw schenking is welkom op bankrekeningnummer:

NL48 ABNA 0403 9331 10

ten name van:
Gerardusfonds Den Bosch

Bij voorbaat veel dank!

Colofon

NieuwsBrief is een uitgave van **bisdom van 's-Hertogenbosch**. De BisdomNieuwsbrief wordt gratis verspreid bij het pastoraal kader en bij belangstellenden.

Een bijdrage ter dekking van de kosten wordt op prijs gesteld (publiciteitsfonds NL63 INGB 0001 3284 65)

Aan- / afmeldingen en wijzigingen voor de nieuwsbrief graag doorgeven via mail: nieuwsbrief@bisdomdenbosch.nl

Bezoekadres:

Parade 11
5211 KL 's-Hertogenbosch

Postadres:

Postbus 1070
5200 BC 's-Hertogenbosch

T 073 523 20 20

E info@bisdomdenbosch.nl

W www.bisdomdenbosch.nl